

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félvre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Teendőink a mezőgazdaság terén.

I.

A haladás korát éljük. A társadalom minden rétegénél, a foglalkozások különféle nemeinél látjuk az igyekezetet: haladni a korrallal. Tekintsük akár az ipart, akár a kereskedelmet, akár a tanügyet: a legutóbbi pár évtized alatt mindenik szép lendületet nyert. Csak a mezőgazdaság terén nem észleljük az előhaladást, legalább nem oly mérvben, hogy megnyugvással nézhetnénk elébe a jövőnek.

Azt nem mondhatnók, hogy az akarat hiányzik. Tesz a kormány, tesznek a vármegyei irányadó körök s tesznek egyesek is, akik hivatást, kedvet és tehetséget éreznek magukban; de valljuk be, ez a tevékenység nem hordja magán a szakszerűség és céltudatosság bélyegét. Ide-oda kapkodás, rendszertelenség és tájékozatlanság jellemzik tetteinket s így nem csoda, ha az eredmény a legtöbb esetben mögötte marad a várakozásnak.

Önként merül föl bennünk a kérdés, hogy vajon mi lehet ennek az oka?

Nem habozunk kimondani, hogy a valódi okot mi a

szakértelem hiányában véljük föltalálhatni. A gazda szakértelem nélkül — működ-jék akár a gyakorlat, akár az adminisztráció terén — hasonlít az oly emberhez, aki sötétben, bekötött szemmel tapogat maga körül. Az ilyen gazda nem tudja, mi az ok-szerűség, s nem is lehet tőle kívánni, hogy a számtalan esélyek között, miknek ki van téve, s a különböző viszonyokban, melyek közé kerülhet, fel tudja találni magát; s még kevésbé várhatjuk tőle azt, hogy lépést tartson a haladó korrallal, s hogy képes legyen a gazdasági tudomány vívmányait ellesni, elsajátítani és a maga hasznára fordítani.

Sajátságos, hogy sokan még ma is azt hiszik, miként a gazdasági üzletre nem kíván-tatik meg az előkészület, s hogy aki földjét föl tudja szántani, a vetőmagot elvetni és a termést betakarítani, az már kész gazda.

Minő tévedés! Ha készülnie kell pályájára a hivatalnok-nak, az iparosnak, a kereske-dőnek, bizonyára készülnie kell a gazdának is: mert a mezőgazdaság nem egyszerű mesterség, hanem egy széles-

körü, sokágu tudomány, ame-lyet csak gyakorlattal egybe-kötött hosszas és gondos ta-nulmányozás után lehet el-sajátítani.

Az iparos csak úgy állhat meg pályáján s csak úgy ál-líthat elő versenyképes czik-keket, ha mestersége fogásait teljesen elsajátította s e mel-letti magáévá tette mindazon el-méleti ismereteket, amelyek az illető iparág üzéséhez szüksé-gesek. Hasonlóképpen a gazda is csak úgy boldogulhat, ha birtokában van mindama kel-lékeknek és tulajdonoknak, miket a mezőgazdaság okszerű vezetése igényel. Azokat pe-dig csakis a szakképzés nyujt-hatja.

És hogyan állunk mi gaz-dasági szakképzés dolgában?

Bizony, nagyon szegényül. Tudva van, hogy hazánk la-kosságának tulnyomó része földmiveléssel foglalkozik és ennek alig 1—2%-a részesül rendszeres szakoktatásban. Az óriási nagy többség tehát, fő-leg a kis gazdák, a földmivelő nép zöme, akiknek egziszen-cziájuk kizárólag a mező-gazdasági üzletre van alapítva, nélkülözik az ennek vezeté-sére megkívántató szakértel-met.

Mi következik ebből?

Az, miszerint ha akarjuk, hogy hazánk mezőgazdasága föllendüljön és egészséges fej-lődésnek induljon, első és leg-fontosabb teendőink közé tar-tozik: terjeszteni föld-mivelő népünk között a gazdasági szakértelmet.

Hogy ennek keresztülvitelét miként vélnők a legezlszerűb-ben eszközölhetőnek, arról majd a jövő czikkben.

Erdélyi Károly.

Politikai hírek.

BELFÖLD.

Polgári házasság. A házasság-jogi javaslat tárgyalása a képviselők ház igazságügyi bizottságában még mindig foly. Közelebből be fogják fejezni a részletes tárgyalást. Ország-szerte kihirdették a róm. kath. tem-plomokban a püspöki konferencia által elfogadott közös főpásztori kör-levelet, mely állást foglalni hívja föl a híveket a polgári házasság ellen s mérsékelt hangon hívja föl arra is, hogy a katolikus nagygyűlésen megjelenjenek s törekedjenek arra, hogy hazánk minden polgára a má-sikkal békességben éljen. Sehol sem volt észlelhető, hogy a hívekre re-ményekre jogosító befolyást gyako-rolt volna.

A magyarországi szociál-de-mokraták megtartották Aradon rég-től fogva tervezett országos gyűlésü-ket. A „Magyar Korona” szálló ter-mében gyűltek össze, melyet ez al-

TÁRCZA.

Postáskori emlékeimből.

Irtá: Szabó István.

(Felolvasatott a helyi olvasó-egylet 1893. decz. 30-án tartott estélyén.)

Tisztelt közönség!

Valahányszor emlékiratról olvas-tam, mindig motoszkált bennem a vágy, hogy egyet én is írjak. Most irtam egyet, saját alá rendeztem és közzé akarom tenni. Mert, kérem alásan, nem ér az az emlékirat sem-mit, ha a közönség elől elvonjuk; annak úgy van hatása, ha a közön-ség tudomást vesz róla, ehhez pedig pénz kell. Ezen mulik valószínűleg, hogy minden írástudó ember nem adja ki emlékiratát.

Kérek tehát előfizetést, természet-ben és most, nem pedig posta-utal-ványon. Az előfizetés kipróbált ke-resztényi türelemben történik és azért előlegesen, mert félek, hogy nem kapom meg később.

Ezzel közzéteszem emlékiratomat.

* * *

Az én csiki postás-elődöm nem tartott

hivatalos órát, hozzá tehát mehetett, akinek mikor tetszett. És ezt — mint beszélük — azért tette, mert nagy szívességgel elvállalta minden kérelem, panasz vagy levél megírását és meg is vendégelte az embert, még pedig étlap szerint, aminek fizetés a vége. Igaz, nem igaz: nem tudom; én csupán azt tudom, hogy hivatalos órát nem tartott, de én az első na-pon becsaptam az ajtót a tisztelt közönség orra előtt.

— Nem ér az a nagy pedánság Csikban semmit — szolt az öreg.

— Már mért ne érne? Bezárom és bezárva tartom, amíg az óra üt s punktum.

— Nem kell az embernek nagyot szólni.

Telt, mult az idő s hát az én órámat megbabonázták. Valamelyik tisztelendő ur ugyanis egy zsákoeska buzát tett le az irodában s ennek a delejes hatásától az én órá-m a tisztelendő urnak éjféltor is délelőtt 10 órát mutatott. Egy másik egy ma-laczezal gyakorolt erkölcsi pressziót az órámrá, a harmadik hecsém-peccsel (vad-rózsabogyóból ké-

szült lekvár) kente a bélkere-két. A végén oda fejlődött a dolog, hogy minden papnak és birtokosnak költségvetésébe fel volt véve a sze-redai postásnak egy malacz, ha ki-lenez születik; ha nem: egy fél; a másnál két véka rozs, ha anyás lesz, ha tiszta lesz, csak egy véka; utó-zab két véka, első minőségű egy véka. Buzát az esperesek adtak, az üszö-gősből 2 vékát, a tisztából egyet. A somlyói gárdián pláne úgy gyako-rolta az adakozást, hogy amikor ju-hai ikreket ellettek, akkor egy egész bárányt küldött, amikor az áldás nem volt ilyen bő, akkor csak egy felet s azt is segített megenni.

Szóval, tisztelt közönség, az én órá-m egészen kijött a sodrából s a megyében majdnem mindenkinek éj-jel is délelőttöt mutatott, ami nekem, minden kenés daczára, nem volt kel-lemes dolog és sokszor kedvem lett volna leütni.

* * *

Egy alkalommal, éppen ebéd alatt, beállít hozzám egy ismeretlen férfi s azon kezd, hogy tiszteltet

— Engem ne tiszteljen senki —

mondám mérgesen — most nincs időm.

. . . . a méltóságos ur

— Se méltóságos ur, se más . . .

. . . egy zsákoeska buzát küldött.

— Számár maga, — mondám neki —

mért nem kezdette a végén. Termé-szetes, hogy ettől az én órá-m a méltóságos ur (a csikszentgyörgyi espe-res) javára visszaszaladt tizenegyre s mindig a kedve szerinti időt mu-tatta neki.

* * *

Abban az időben Csikban nagyon sok katonaság volt, s meg volt ren-delve a postamestereknek, hogy a katonaság leveleit hivatalos órán ki-vül is ki kell adni. A posta reggel 6 órakor érkezvén, a generális — egy hosszalábú száraz német — rögtön ütötte be az orrát s vitette a levele-ket. Ez persze nem tetszett nekem s egynehányszor megsétáltattam a ge-nerális urat az ajtó előtt. Nem vette észre a német a malicziát — persze a német egy sem találékony — mert ha észreveszi, valószínűleg ő is az óraigazítás újabb módjához folya-mo-

kalomra, nagyobb hangulat okáért bevontak haragosvörös színű vászonnal. Arad 19, Temesvár 20, Budapest 21, Szeged 3, Hódmező-Vásárhely 4, Kolozsvár 1, Debrecen 2 képviselővel vett részt a gyűlésen. A termet Lassalle és Marx arezképei díszítették. Elhatározták, hogy rendszeren országsszerte megünneplik május elsőjét, melyen mindenkor a nyolcz órai munkaidő mellett tüntetnek és hog, a szocializmus eszméit sajtó útján terjeszteni fogják.

A kötelező korona értékszámítás behozataláról szóló törvényjavaslat megállapítása, tekintettel arra, hogy az új értékre szóló bankjegyek beszerzése még nincs teljesen készreül vive és tekintettel az értékvizonyok mostani állapotára, egyelőre elnapoltatt.

KÜLFÖLD.

Mohrenheim utóda. Politikai körökben egész komolyan azt állítják, hogy báró Mohrenheim párisi orosz nagykövet helyébe a czár Neldovot fogja kinevezni.

A sziciliai helyzet. Morra tábornok hirdetményt függesztett ki, mely szerint a gyülekezők, ha az illető egyének fegyver nélkül vannak is, betiltatnak. A rendszabály ellen eslekvők elfogatnak.

A székelyek érdekében.

Ismét egy szép tényét konstatáljuk azon meleg érdeklődésnek, melylyel kormányunk a székelyek ügyét támogatja. Alább közöljük a kereskedelmi miniszter azon meleghangú leiratát, melylyel egy korábban közzétett pályázat eredményét megéne leikes főispánjának tudomására hozza. A 40 államsegélyes hely közül ez évben 10 tölthetett be székely ifjakkal, de — mint a leiratról olvassuk — már annyi a pályázó, hogy a pályázat nem maradt meddő s hogy a székelyek végre is hálás szívvel ragadják meg azt a nagylelkű kezét, mely őket ki akarja ragadni rossz helyzetükből s a biztos boldogulás

útját nyitja meg előttük. A pályázat eredményéről szóló miniszteri és főispáni leirat szövege ez:

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur mult évi december hó 26-áról 95049. számú magas leiratával a budapesti nyugoti műhelyben felállítandó tanműhelybe Háromszékvármegyéből a következő székely ifjakat kegyeskedett tanonczul felvenni: 1. Németh Gyula, 2. Cserei Kálmán, 3. Flór Sándor, 4. Szakács Máté, 5. Posta Ferencz, 6. Elekes Miklós, 7. Pap István, 8. Ferencz Mózes, 9. Csekme Gyula, 10. Imreh Károly.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1894. január 5-én.

Potsa József,
főispán.

Méltóságos Főispán ur!

Folyó évi 82336. számú leiratomra vonatkozólag méltóságodnak f. évi 1202., 1241. és 1245. számok alatt hozzám intézett felterjesztéséből és ahhoz csatolva lévő kimutatásokból és kérvényekből örömmel értesültem arról, hogy az erre érdemes székely ifjaknak — távezám terhére — czélba vett ipari kiképzetésre irányult kezdeményem a székelységnek széles körében talált visszhangra, és hogy ez alkalommal a tanműhelybe való felvétel iránt számos — a feltételeknek megfelelő — kérvény gyűlt össze.

Örvendek, hogy a székelység eddigi közönyös magatartásából kilépve, felismerni kezdi a kormány intézkedéseinek önzetlen és első sorban reá nézve kedvező irányát. S midőn e fölötti örömömnek kifejezést adok: szívesen előismerem méltóságodnak, valamint a vármegye alispánjának és a vármegyei iparfejlesztő bizottság tagjainak buzgó tevékenységét.

Az ügy fontosságára való tekintettel, a lehetőségig gondoskodni kívánok a felvételi feltételeknek megfelelő minél több ifju ipari kiképzéséről, mindazonáltal ez alkalommal az állami gyárak és műhelyekbe — távezám terhére — csak az eredetileg kontemplált 40 székely ifju felvétele iránt intézkedtem. A többi alkalmas székely ifjura vonatkozólag későbbben

fogom közölni elhatározásomat, addig pedig okmányait visszatartom.

A méltóságodnak gondozására bízott vármegye területéről első sorban való figyelembevételre ajánlott 10 ifjut a felvétellel kijelöltem és a magyar államvasutak budapesti nyugoti műhelyébe osztottam be: 1. Németh Gyula, 2. Cserei Kálmán, 3. Flór Sándor, 4. Szakács Máté, 5. Posta Ferencz, 6. Elekes Miklós, 7. Pap István, 8. Ferencz Mózes, 9. Csekme Gyula, 10. Imre Károly.

A m. kir. államvasutak igazgatóságához intézett rendeletem másolatát, és felhívom méltóságodat, hogy annak idején a nevezett hatóságok részéről leküldendő tanonczszerződések az illető tanonczok szülei, illetve gyámjával két-két tanu előtt írassa alá és úgy küldje vissza az illető hatóságnak. Értsem egyuttal méltóságodat arról is, hogy a székely ifjak és kíséruk részére felszállításuk czéljából — és pedig a kíséruknek visszatérő utra is — III. oszt. vasuti szabadjegyek kiállítását engedélyeztem. Ehhez képest felhívom, hogy a tanoncz-szerződések megkötése után a felszállítandó ifjakat vármegyéje területéről gyűjtse egybe és kísérukkel egy alkalmas egyént bizzon meg. A felszállítandók és a kíséruk részére kellő szabadjegyek megküldésére a m. kir. államvasutak igazgatóságát keresse meg és kellő időben értesítse az illető hatóságot a tanonczok felszállításának idejéről a használt vonat megjelölésével, hogy a tanonczok megérkezésük után azonnal elhelyezhetők lehessenek. Amennyiben az elszállítás némi költségeket igényelne, nem teszek észrevételt az ellen, hogy ezek mérsékelt összegben szükség esetén az iparfejlesztési bizottság kezelési költségeire rendelkezésre álló összegekből előlegeztessenek.

Felkérem végül méltóságodat, hogy ez ügyben szükséges intézkedéseit lehető legrövidebb idő alatt tegye meg és az eredmény felől mielőbb, de legkésőbb 1894. évi január hó 20-ig hozzám jelentést tenni sziveskedjék.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteltem őszinte nyilvánítását.

Budapesten, 1893. december hó 26-án.

Lukács s. k.

Jókai jubileuma.

Családias melegséggel ülte meg az ország Jókai Mór 50 éves írói jubileumát Budapesten szombaton.

A vigadóban délelőtt végbement diszülés egyike volt ebben a nomen a legközvetlenebb hatású ünnepléseknek.

A nagy terem tömve volt. Az emelvényen az országos méltóságok ültek, élükön Wekerle miniszterelnökkel s a többi Budapesten levő miniszterekkel.

A főrendi- és képviselőház tagjai, a tábornoki kar, az irodalom és művészet, a főváros és a törvényhatóságok képviselői is ott foglaltak helyet, többnyire magyar diszöltzetben. Szép és impozáns csoport volt az, amilyent ritkán lehet együtt látni.

A terem síkján a megyék, városok, községek, társaságok és egyesületek küldöttei igen nagy számban, (két küldöttség Bécsből is) köztük több fehér ruhába öltözött leányka s a főváros ünneplő közönsége. A háttérben és a körökben az ifjuság, az első sorban pedig Jókai Mór családjának tagjai, köztük a költő bátyja.

Nevezetes mozzanat volt az, midőn ő felsége a király legmagasabb elismerését az egész közönség állva hallgatta végig.

Kiemelkedő volt az is, midőn a magyar kormány nevében Csáky Albin gr. kultuszminiszter üdvözölte az ünnepeltet. És szép, megragadó volt minden egyes küldöttség tisztelgése, köztük talán legszebb az a jelenet, mikor a magyar nők képviselői állottak Jókai előtt, aki szíve egész melegevel válaszolt a nőiesen egyszerű és gyöngéd üdvözlésre. A közönség ennek éljenzett legzajosabban.

Jókai szeme nem egyszer könybe lábadt a tisztelgések folyama alatt.

Végül a Budapestre jött küldöttségek helyezték el a költő asztalán ajándékaikat, gyönyörű fölirataikat s

dott volna. Így gondoltam magamban.

Történt velem ezen időben, hogy az ifjuság kinszenvedését, a sorozást, ki kellett állanom. A sorozó bizottság elnöke éppen a hosszalábú száraz német volt, akitől én — a multakat tekintve — nagyon félttem.

A katona-orvos a szívemet vette vizsgálat alá, valószínűleg loyális érzelmeimet akarta kitudni. Rázta a fejét, ami azt tette, hogy gyanus, nagyon gyanus. A polgári orvos a májam nyomkodta. Ez is rázta a fejét, tehát rossz máju vagyok; kuraltatam is vele magamat és nem fizetvén semmit, a polgári biztos egy párszor a tenyerével a homlokomra ütött, mintha azt mondotta volna: Számár maga barátom, hisz ennek a hivatalos aktusnak is van titkos rugója, amelyiket ha megolajoznak, az embernek tetszés szerinti állapotot mutat.

E közben a két tudós doktor semmiyő tette a szívemet és a májamat, de úgy, hogy amit az egyik állított, azt a másik megczáfolta. Rajtam már kivert az izzadság, látván magamat furvéri minőségben, egy csunya bő bugyogóban. A polgári biztos, aki

jó ismerősöm volt, beleszólv a dologba, azt mondotta, hogy született butaságban szenvedek.

— Nichts-nutz — szólt a száraz német. Változó süketségben szenved, nem alkalmas. S csakugyan később magam is tapasztaltam, hogy ezen szervi bajban szenvedek. Akárhányszor megtörténik ma is, hogy bizonyos dolgokat nem hallok meg, ami sok esetben igen üdvös a családi életben.

Mondanom is fölösleges, hogy azóta az óram a száraz német tetszése szerint járt. Hiába, kérem alásan, az ember minden rossznak hasznát veheti, — mint ez eset mutatja — még a németnek is.

* * *

Magán-postahivataloknál az iroda és lakás rendszeren egy földel alatt szokott lenni. Így volt ez Csik-Szeredában is; az irodán pedig — a kellő világosságért — volt egy ablak az ut felől, egy másik az udvar felől.

Egy alkalommal egy szép leány keresett levelet a postán. Benne lévő a hivatalos utasításban az előzőkeny, udvarias bánásmód, ezért, és még azért is, mert mindig jól esett, ha a nők iránt figyelmes és előzőkeny le-

hettem, kirugtam magam alól a széket és siettem kikeresni a levelet.

A hosszas praxisban sajátommat tettem egy finom modort, amely nekem nagyon tetszett és amelynek szigorú megtartása mellett kecsesen nyujthatta át az ember a levelet egy nőnek. Például: az ember kezének mutató- és hüvelykujjai közé fogja a levelet, testéből fél abroncsot formál s azt mondja: tessék kérem. Elegáns dolog ez, kérem; a közhaj megköveteli, hogy ennek elsajátítására tanszék szerveztessék fiatal postás urfiak és kisasszonyok részére.

Tehát a levelet két kezemnek mutató- és hüvelykujjai közé fogva, testemből fél abroncsot formáltam és átnyujtottam a levelet annak a szép leánynak a legnagyobb eleganciával, de oly szerencsétlenül, hogy a jobb kezem a derekára tévedt.

— Látom — szólt a feleségem az udvarfelől ablaknál.

Uraim, házas emberek! Csapott le önök mellett a mennydörgős mennykő valaha? Nem? No, ha nem, akkor fogalmuk sincs ezen ártatlan szócska: „látom”, rettenetes hatásáról — hasonló körülmények között. Az ember éppen úgy elváltozik és úgy meg-

némul, mint aki mellett a mennykő csakugyan lecsapott. Legjobban jár, aki meg is süketül.

Tisztelt közönség! Méltóztassék elhinni, hogy nem volt szándékomban a merényletet elkövetni, de az életben vannak pillanatok, mikor az ember megszedül, és vannak esetek, mikor az embernek rossz szél éri a karját. Hogy velem melyik történt meg, azt én nem tudom, mert a feleségem egyiket sem fogadta el mentésnek — ebben pedig ő a döntő fórum.

Annyi hasznom különben volt a szerencsétlen esettől, hogy a feleségem azután kétszeres gondot fordított rám. Mindig mellettem volt, pakolt, pécseztelt, vette, adta a leveleket, nehogy a rossz szél ismételtlen megüsse a kezemet.

Hanem azért a tanulság a dologból az, hogy a házán szembe nyíló ablakot senki se rakasson, és ha már van, még holnap rakassa be, mert leskelődésre ad alkalmat, a leskelődés pedig a házi békét, az ország nyugalmát felforgató, a világ forgását megakasztó, rettenetes, irozatos csunya szokás.

(Vége következik.)

már amit a szeretet hoz az ilyen ünnepésre. Egész halom támadt pár perc alatt ezekből az ajándékokból.

A jubileum többi része este ugyanott elfogadó estély alakjában, az operában pedig fényes bál alakjában ment végbe fölötté nagy ünnepélyességgel.

A nemzeti ajándék, a Jókai műveiért befolyt 100,000 frt tiszteletdíj, a költő kívánsága folytán nem fordult elő a program pontjai közt. A diszülés végével azonban b. Eötvös Loránt elnök külön selyemborítékban adta át az ünnepeltnek az összegyűlt tiszteletdíjról szóló okiratot, amely az összeg letételéről tanusodik, valamint az előfizetők névsorát.

Megyéinket a jubileumon Potsa József főispán, Nagy János, Beksics Gusztáv orsz. képviselő és Málík József képviselők. Kézdi-Vásárhely város diszpolgári oklevelét Nagy Gábor min. oszt. tanácsos, Benkő Sándor miniszteri titkár és Turóczy Adolf fővámtanácsos nyújtották át.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

II.

Téns Szerkesztő ur!

Köszönöm hezzám való szívességét, hogy a lapot nekem megküldötte. Annyit mondhatok, hogy mikor a főtisztelendő ur meglátta, majdnem hogy a fejéhez vágta. Megijedtem szörnyen s mondtam neki, hogy ingyen kapom, a szerkesztő ur gráciájából. — Ugy meg vagyok esalva — mondá ő. — Hát miért? — kérdelem én? — Mert az pogány újság, a polgári házasságot pártolja.

Látva, hogy a főtisztelendő ur erős nagy haragban vagyok, nem szóltam többet, de sehogy sem tudtam megérteni, hogy miért haragszik annyira a polgárok házasságára. Hisz nálunk az előjárásnál két polgár vagyon, mindkettőt a főtisztelendő ur eskette össze a feleségével, mindkettő derék, ártatlan férfiú, még a falusi tyuktolvajok sem tudnak róluk semmi rosszat mondani. A kárbahágó anyaszentegyházak tehát a polgárok házassága nem érinti, tehát nem érthetem a főtisztelendő ur nagy haragját. Hanem erős gyanum van, hogy még is van valami bibéje a dolognak, amit a főtisztelendő ur ért, de én nem értek. Majd ha valamikor kántor-sógort józan állapotban találom, megbeszéljük a dolgot s akkor én is hozzászólók okosan.

Egy dologgal azonban már is tisztában vagyok, hogy t. i. miért szid engem meg a kántor-sógort oly ritkán mostanság a főtisztelendő ur. Elmondom, érdemes meghallgatni.

Hát tetszik tudni, a mi papunk egy áldott jó lelkű ember, jámbor keresztény, de jól táplálja a testét, sok vére van s e miatt nagyon indulatos.

Eddig haragjának kitörései felett én meg kántor sógor atyafiságosan megosztotunk s mindkettőnknek jutott bőven. Példának okáért kántor sógor egy pohár gulyiért éppen úgy kikapta, mintha tízet vett volna magához. Az is igaz, hogy az egy ritkább volt, mint a tíz.

Egyszer aztán a színdarabok hírtelen kimaradtak, szidták azt hittük mind, hogy mi lettünk jobbak, pedig most már nyilvánosan tudom, hogy a t. Szerkesztő ur lapja az oka az egész változásnak, mert mivelhogy most a főtisztelendő ur összes haragját a „Székelyföld“ kapja ki. Szó-

val úgy van a főtisztelendő ur a „Székelyföld“-del, mint én a feleségemmel. Mindig szidja, még is szereti. Hogy miért szidja, azt a jó Isten tudná megmondani, de bizonyosan ebben is az a veszedelmes polgári házasság keze működik. Már amíg erről irhatok, legyen türelemmel a téns szerkesztő ur. Addig is magam és kántor sógor halálját küldöm, maradván tisztelettel s becsülettel:

Jámbor Están,
egyházi.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ ezimű politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek lapunkat küldöttük, hogy a lap megtartása iránt mihamarább nyilatkozni szíveskedjenek. Aki lapunkat vissza nem küldi, úgy tekintjük, mint előfizetőt s a lapot tovább is küldeni fogjuk.

A Székelyföld kiadóhivatala.

Ujdonságok.

— **Pályázati hirdetés.** A „Székelyföld“ 10 korona pályadíjat tűz ki, melyet a január 1-től márczius 31-ig a laphoz beküldendő, legelőnkebb tollal megírt s legérdekesebb ujdonság nyer el. A híreket a szerkesztőség bírálja el és a nyerő nevét a lap ápril havi első számában közölni fogja. Megjegyezzük, hogy ezen pályázatból lapunk belmunkatársai ki vannak zárva, de rendes levelezőink s mások is pályázhatnak.

— **Kinevezés.** Jakab Ödön dévai főreáliskolai tanárt, a jeles költőt, a budapesti VI. kerületi főreáliskolához helyezte át a közokt. miniszter.

— **Hymen-hír.** Demény Géza közdivásárhelyi adóhivatali tiszt f. év január 23-én tartja esküvőjét kézdivásárhelyi öz. Török Ferencné kedves leányával, Annával. Sok boldogságot kívánunk!

— **Gyászhir.** Városunk polgármesterét ismét súlyos esapás érte. Ugyanis egy köztisztvisletnek örvendő nőrokonja: martonfalvi Bartók Lina f. hó 8-án, életének 72 évében, hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából. Az elhunytat nagyszámú előkelő rokonság gyászolja. — Elhunyt továbbá Kóvér József nyug. honv. százados Kovásznán f. hó 10-én. — Béke poraikra!

— **Háromszékvármegye gazdasági bizottságának** felügyelete alatt álló iparos-, munkás- és eselédközvetítő irodát nyitott Bardócz Béla S.-Szentgyörgyön. Vármegyénk eseléd- és munkásviszonyainak jelenlegi állapotában valóban életrevaló eszme volt egy ily iroda létesítése, mely nemesak a eseléd-, munkás- és

iparos-szükségletnek fedezésével, hanem a terményközvetítéssel is szolgáltatást teljesít s így mindenesetre nagy hiányt pótol a gazdaközönség üzemében.

— **Influenza itt és mindenütt.** Dacára magyar voltunknak, ez az átkozott muszka-betegség aggasztó módon kezd uralkodni Kézdi-Vásárhelyen és vidékén. Egyesek úgy, mint egész családok egymás után betegednek meg s nem ritkák az olyan családok, melyeknél a családfejtől kezdve az utolsó szolgálóig mindenki panaszkodik, ryög, prűszköl és köhög ékes diszharmonióban. Négy-öt napon keresztül az ágyat nyomva, dicsérik az Ur hatalmasságát s aztán vagy meggyógyulnak, vagy köhögnek tovább és tovább mintaszerű keresztényi odaadással és türelemmel.

— **Jókai-ünnepélyek.** A vidéken számos városban tartottak Jókai-ünnepélyt. Seps-Szentgyörgyről írják, hogy ott szombatn este folyt le az ünnepély a városháza dísztermében. Dr. Bartha Imre Szabó Jenő alkalmi ódáját szavalta nagy hatással. Az ünnepélyen élőképeket is mutattak be és a „Szigetvári vortanuk“-ból egy jelenetet bemutattak.

— **A kovásznai kaszinó** által e hó 6-án a Jókai-ünnepély alkalmából rendezett estély, bár a hó-zivatar mindenképpen megbuktatni igyekezett, jól sikerült. Ezen szép bál a mélt. Hollaky Attila elnök ur indítványa folytán rendeztetett, koszoszoros irónk 50 éves jubileuma alkalmára. E mulatságon a négyeseket 50 pár tánczolta. A tiszta jövedelem 30 és 35 frt közt áll. A jelenvolt hölgyek mind szépek, mind bájosok valának, s hogy eleget is tánczoltak, azt szükségtelen mondanunk. A szünóra előtt tiszt. Elekes László egy szép, mélyen átérzett pohárköszöntőt mondott Jókaira, melyet szünni nem akaró éljen-vihar követett. — Felülfizettek: Horn Dávid 10 frt, Hollaky A. 2 frt, Balykó Barabás 4 frt, Horn Mór 2 frt 50 kr, Szonda László, Szóts Albert, Ebergényi Gyula, Bogdán Ferencz, Mahrer Benő 1—1 frt, Zsigmond Gyula 60 kr, Szász Márton, Deák Domokos, Izsák József, Szűcs Lajos, Izsák Miklós, Grünvald család, Dávid Anna, Deák Sámuel, Bartha Károly, Both György 20—20 kr. A jegyeket megváltották: Csia György 2 frt, Deák Imre 2 frt, Dobay János 1 frt. A multság hajnalban ért véget.

— **Időjárásunk.** Az öreg Nemere egyet „szusszantott“ s aztán kétnapi pihenés után ismét elkezdte rettenetes játékát, keresztül nyargalván a háromszéki szép nagy rónaságon, szép, változatos csoportokban helyezvén el az egyforma rétegekben lehullott havat. Innen-onnan elvitte s más helyre tette le, már amint az öreg ur szeszélye hozta magával s ugyanesak megjárta, kit különös kegyeivel tüntetett ki, hordván ajtajába olyan hógarmadákat, hogy csak közmunka segítségével lehetett kijutni. Amde ez az utolsó tour sem erőben, sem metsző hidegben nem mérkőzhetett az elsővel, mit eléggé bizonyít az is, hogy a háromszéki vasut is vitézül megküzdött vele s nem szüntette be komoly, öntudatos járását, és mi ezt az örvendetes körülményt inkább a vén Nemere gyöngeségének, mint a fiatal vasut erejének tudjuk be.

— **Hófuvas áldozata** lett folyó hó 7-én altorjai Füstös József, egy törekvő székely gazda. Altorja község előjárósága a hófuvasok miatt beállott közlekedési akadályok elhárítása végett kirendelte a községi lakosokat. A munka egész délelőtt szorgalmasan folyt. Egyszerre Füstös József így szólt társaihoz: „Siessünk hamar megnyitni az utat, hogy mehessünk haza“, s ezzel hirtelen összeesett és meghalt. Fialtal neje, egy kis gyereke és rokonai gyászolják az idő előtt „hazatért“ hű férjet s derék családapát.

— **Szivitelen anya.** B...-ben két bakter szokott örködni a hortyogó lakosság biztonsága fölött. Tegnapelőtt éjjel is ott szundikáltak a községháza előtti padon, midőn nem messze tőlük gyermekírárs verte fel az éj esőndjét. Bakteri észszal hamar fölfogták, hogy ez nem valami éjjeli járó-kelő, kinek ébrenlétüket csak mutatni kell, hanem valami komolyabb s azért szemeiket törölgetve, alapos félelmek közt azon irányban indultak, honnan a sírás, nyöszörgés hallatszott. És találtak az árokban, a hó tetején egy rongyokba burkolt eseesemőt, kit is, hogy meg ne fagyjon, beszállítottak egyenesen a bíróhoz. A szivitelen anyát keresik.

— **Multság.** Stampfi Gusztáv magyar bűvész, ki bejárta az egész világot s jeles mutatványaival mindenütt általános elismerésben részesült s még királyi udvaroknál is tartott mutatványokat, f. hó 11-én a kézdivásárhelyi tanácsház dísztermében előadást fog rendezni. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Felültetett székely.** Mult szerdán egy csiki székely jelent meg a piacon s míg dolgát végezte, szerkerét őrizetlenül hagyta. Ez már magában is tilos cselekmény, de oly iszonyu időben, mint akkor volt, igazán embertelenség. A rendőrök a fogatot bevitték a tanácsházhoz. A gazda aztán később kereste lovait mindenütt, csak ott nem, ahol kellett. Azt hitte, hogy lovai elmentek haza Csikba, tehát ment mindenütt utána. K.-Szentléleken egy jólelkű ember alaposan utbaigazította, elmondván, hogy látott egy fogatot ember nélkül a falun keresztül haladni. A székely felült a rossz tréfának s gyalog elment Csikba s csak harmadnapján került vissza ismét Kézdi-Vásárhelyre, hol lovait jó egészségben megtalálta.

— **A cigánykérdés megoldása,** illetőleg a vándorezigények telepítése és polgárosítása régi gondja már a belügyi kormányoknak. Most arról értesülünk, hogy a minisztertanács első sorban ezzel az ügyvel fog foglalkozni, mielőtt a törvényhozás letárgyalta az egyházpolitikai javaslatokat. — Érdekes, hogy a kormány a cigány-kérdésben alapul elfogadta Bajcsy László kunágotai jegyző emlékiratát, mely részletesen foglalja a cigánytelepítés és polgárosítás módzataival és szakértő alaposággal tárgyalja a cigánykérdés megoldásának főbb szempontjait.

— **Carneval herczeg** ő fensége megérkezett. Hogy minő alkalmatosságon jött meg, nem tudhatjuk, mert mióta a farsang beköszönt, Nemere ur uralja Háromszék rónáit, s ez a vén jegesmedve, mint tudjuk, nagy ellensége minden farsangi mulatozásnak, s éppen azért hófuvasokkal árasztotta el az utakat. De azért még is csak megjött a farsang vidám

hercege, örömet hozván az ifjúságnak s komor gondokat a papáknak, no meg a férj uraknak is. Elkezdődött a rövidre szabott farsang s megindultak a készülődések mindenfelé, a tanásház dísztermét erősen puczovalják. Ez a vén terem, mely pazarul elhalmozott vakolatfolytonossági hiányaival erősen provokálja a díszmesterek díszítő ügyességét, üdén, fényesen kerül ki a műértő kezek közül, akárcsak egy alaposan kitatarozott vén roué. A rendező bizottság, vagy mint a hiriapi reklám nevezi: „a garancia a bál sikere érdekében”, amely a hírlap szavai szerint mindig és minden időben „mindent megtesz arra nézve, hogy a bál sikerüljön”, megmozdul és minden eszközzel igyekszik a közönséget is megmozdítani. A 60—80 tagú garancia a meghívók bennutatók s ezzel „mindent megtett arra nézve, hogy” stb., a többi az Isten és az elnökök dolga. Denique a bál mégis csak sikerül, mert hát tényleg kedvelők, kíváncsiak és jótékony szívek mindig lesznek (mert mi kizárólag mindig jótékony célra tánczolunk) és ez a három elem mindig képes egy „szépszámu díszes közönséget” összehozni. Mi a farsang kezdetén azt kívánjuk, hogy közönségünk mulasson jól, mert csak boldog emberek tudnak az életnek igazán örömet tenni, s ha majd eljön a hamvazó-szereda, senkinek se legyen oka semmit szánni-bánni.

— **Ápolónői tanfolyamot** rendez az országos vöröskereszt-egyesület Budapesten. A tanfolyam február 1-én veszi kezdetét s hat hónapig tart, amikor képesítő vizsgálatot tesznek a felvett hallgatók. Pályázhat minden feghthetetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki szabad akaratból, hivatásszerűleg ohajt lépni e nehéz, de magasztos életpályára. A pályázati folyamodványhoz melléklendők: a) keresztlevele; b) ha az illető kiskorú vagy férjezett, írásbeli beleegyezése a szülőknek vagy gyámnak, illetőleg a férjnek; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illetékes pap által, nagyobb városokban az illetékes városi tanács által is kiállítandó; d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul (esetleg németül is) beszélni, írni és olvasni tud, s kellő fölfogási képességgel bír; e) hatósági (tanási, előjárósági) bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f) orvosi

bizonyítvány a folyamodó egészségi állapotáról s arról, hogy himlő ellen beoltva van. A folyamodványok január hó 24-ig a vöröskereszt-egylet Kézdi-Vásárhely vidéki választmányának elnöke: Bárd Szentkereszty Stephanie urhölgyhöz küldendők Kézdi-Vásárhelyre. A vizsgát sikeresen letettek azonnal alkalmaztatni fognak két évig mint próbápolónők, azután mint végleges ápolónők; fizetésök 100 frttól 240 frtig terjedhet, amin kívül még teljes ellátásban, szabad lakásban, mosásban és az előirt ruhailetményben is részesülnek. Tíz évi szolgálat után a végleges ápolónő, szolgálatképtelenség esetén, nyugdíjra tarthat igényt. A folyamodók felvételi vizsgálatra behivatnak s aki a fenti feltételeknek (kor, írás, olvasás, fölfogási képesség, stb.) megfelel, az felvétetik s ez esetben utiköltsége megtérítésre is számíthat. Oly nők, kiknek kiskorú gyermekeik vannak, csak úgy vétetnek föl, ha hitelesen igazolják, hogy gyermekeik fenntartását más valaki vállalta el. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Farsangi naptár.

Jan. 13-án a pávai ref. egyház bálja.
Január 20-án a Stephanie menedékláz álarozos bálja.
Január 21-én az ev. ref. egyház polgárballja.
Január 27-én a kereskedő ifjúság elite-bálja.
Január 28-án a róm. kath. leányiskola bálja.
Február 3-án az Erzsébet árva-leány-nevelő intézet álarozos bálja.
Február 4-én az önkéntes tűzoltó-egyesület bálja.
Február 6-án (hushagyó kedden) a k.-vásárhelyi jótékony nőegylet bálja.

83-ik közlemény

a kézdivásárhelyi „Stephanie” menedékláz részére történt szíves adakozókról.
Mágori Gyula 10 kr. Szőcs Bálint 20 kr. Jancsó Dénesné 1 frt. N. N. 20 kr. N. N. 10 kr. dr. Szentpétery Bálint 30 kr. Pap Vilma 30 kr. Blatt Mihály 10 kr. Kiss Károlyné 20 kr. Szász Dénesné 30 kr. Z. L. 20 kr. Hankó Jánosné 10 kr. Szász Károly 20. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Gyárfás Miklósné 20 kr. N. N. 10 kr. N. N. 20 kr. dr. Szaecvay Gyula 1 frt. Mázinger Sándorné 10 kr. Fejér 20 kr. Baka Dánielné 20 kr. N. N. 30 kr. Dénes Lajosné 50 kr. Hajdoné B. Stephanie 50 kr. Schmelka Róza 30 kr.

Zalavéczky Béla 20 kr. Kovács Ferencz 40 kr. Cseh Géza 20 kr. Tóth Mihályné 30 kr. Jancsó József. Szabó Elek. Nagy Dániel id. Szőcs Mihály. Nagy Bálintné. Szotyori János. Sz. Kovács Jánosné. Fekete Gyuláné. Jakabos Ágoston 1—1 véka, özv. Jancsó István 1/2 hl. Megyaszi Máté 1/2 véka. Nagy Sándor 1/2 hl. pltyóka; Szőcs Dénes 2 kupa. Szőcs Dániel 1/2 kupa. N. N. 2 kupa. Jancsó Gyuláné 2 lit. Dézsi János 4 kupa. Mikály András 1 kupa. Kovács Dánielné 2 lit. Bánffy Zsigmondné 5 kupa, özv. Török Jánosné 1/2 véka paszuly; Köller Lujza 2 kiló liszt. Jancsó Mózes 1 kg. rizs. Budola Gyuláné 2 liter lencse. Szabó Gyuláné 20 liter rozs. Szőcs Mózes 1 véka rozs; dr. Sinkovicsné 1 véka rozs. Turóczy Mózesné 25 liter rozs. Benkő Lajosné 4 liter ecet. K. Csizsár József 4 liter petróleum. 4 rud szappan.

Fogadják a szíves adakozók a szegény munkaképtelen öregek nevében e helyen kifejezett leghálásabb köszönetünket.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
Vajna Károly,
jegyző.

PIACZI ÁRAK.

Kézdi-Vásárhely, jan. 4. Buza (tisza) (métermázsánként) 7.26. Buza (közepes) 7.12. Rozs 4.52. Arpa 5.40. Törökbuza 6.10. Zab 5.30. Borsó 6.—. Lencse 15.—. Fuszulyka 5.—. Köleskása 11.20. Burgonya 1.50. Marha hus kilogrammja —.44. juhhus —.24 Sertéshus —. 48.
Baromvásár decz. 24-én. Felhajtott 402 db szarvasmarha, 112 db borjú, 96 drb ló. Eladott 194 drb szarvasmarha, 35 drb borjú, 13 drb ló. Arak: Ökör párja 250—300 frtig. Borjas tehénnek 50—90 frtig. Vágni való borjunak 20—28 frtig. Lónak párja 180—220 frt.
Sertésvásár jan. 10. Felhajtott 220 drb. Eladott 94 drb.
Sepsi-Szentgyörgy, jan. 1. Buza (tisza) hektóliterenként 6.—. Buza (közepes) 5.50. Rozs 3.40. Arpa 4.—. Törökbuza 4.20. Zab 2.40. Borsó 5.—. Lencse 14.—. Fuszulyka 4.—. Kása 8.—. Burgonya 1.—. Marhahus kilogrammja —.46. Sertéshus —. 44.
Csik-Szereda, jan. 4. Buza (tisza) hektóliterenként 6.75. Közepes 5.—. Rozs 3.59. Arpa 4.—. Törökbuza 3.80. Zab 2.80. Borsó 5.—. Lencse 14.—. Fuszulyka 4.—. Kása 14.—. Burgonya 1.—. Marhahus (kilogrammonként) —.44. Sertéshus —.44. Berbéshus —.—. Ökör párja 380.—. Tehén párja 130.—.
Budapest, jan. 4. Buza bansági 7.20 7.60. Tiszavidéki 7.25—7.60. Pestvidéki 7.45—7.15. Fehérmegyei 7.30—7.65. Bácskai 7.40—7.70. Rozs 5.65—5.80. Zab 6.70—6.90. Törökbuza bansági 4.70—4.80. Másnemű 4.95 5.—.

Gabna-árak a budapesti tőzsdén 1893. jan. 8.

(Mindig a legjobb minőség számítatik)

A termény neve	Ára métermázsánként	
	frt	kr
Buza	7	45
Rozs	5	75
Törökbuza	5	35
Arpa	6	50
Zab	7	20
Lóhere	—	—

Hivatalos rész.

(A háromszékvármegyei hivatalos értesítőből.)

A vármegyei alispán 20072—1893. sz. a. közlésezi Semmelweis Fülöpnek, a gyermekágyi láz gyógyítása megalapítójának „Emlék” emelése szempontjából adománygyűjtésre hozza intézett megkeresést, melyben S. F. érdemei felsoroltnak és felhívják a közönség szíves adományait a vármegye alispánjához, vagy lapunk szerkesztőségéhez juttatni.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selymgyára Zúrichben a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: **fekete, fehér és színes selymszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen,** sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Hirdetés.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár az intézetnél elhelyezett tőkék után **1894. jan. 1-től 5 százaléka kamatot** fizet. Ezen felül az állami tőkeamat-adót az intézet hordozza.

K.-Vásárhelytől, 1894. jan. 1.
Az igazgatóság.

Nyomtatványraktár

ügyvéd urak, községi előljáró urak és magánosok részére.

Írószerek,
IRODAI és
LEVÉLPAPIROK,
TENTÁK
nagy választékban.

IFJ. JANCsó MÓZES

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

Ajánlja új gyorssajtókkal és divatos betűkkel gazdagon felszerelt könyvnyomdáját a mélyen tisztelt közönség nagybecsű figyelmébe.

Székelv Híradó

Székelvöld

czimű lapok kiadóhivatala.

Mindennemű
táblázatos munkák,
névjegyek,
vigalmi meghívók,
üzleti
és más alkalmi nyomtatványok
igen diszes kivitelben,
gyorsan és jutányos áron
készíttetnek el.